

Kampanja Vijeća Europe za zaustavljanje seksualnog nasilja nad djecom

**PU BRODSKO-POSAVSKA
Odjel kriminalističke policije
mr.sc. Jelena Lovrek**

Svrha i cilj Kampanje

- ❖ Svrha Kampanje je unaprjeđenje sustava zaštite djece od seksualnog nasilja.

Dva temeljna strateška cilja Kampanje su:

- promicanje potpisivanja, ratifikacije i provedbe Konvencije Vijeća Europe o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja i seksualnog zlostavljanja;

- pružanje znanja i praktičnih rješenja za sprječavanje i prijavljivanje seksualnog nasilja nad djecom i to djeci, njihovim obiteljima/skrbnicima i društvu, a time i podizanje razine svijesti o stvarnim razmjerima seksualnog nasilja nad djecom.

Trajanje Kampanje

Vijeće Europe je predvidjelo trajanje Kampanje u razdoblju od 4 godine. Akcijski plan provedbe Kampanje u Republici Hrvatskoj donosi se za 2011. godinu.

Pravni okvir

Kazneni zakon („Narodne novine“ broj 110/97, 27/98, 50/00, 129/00, 51/01, 111/03, 190/03, 105/04, 84/05, 71/06, 110/07 i 152/08) sadrži odredbe kojima su propisana kaznena djela protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa i kojima se djeca i maloljetnici štite od spolnog iskorištavanja i zlostavljanja.

- Isključivo prema djeci i maloljetnicima mogu se počinuti sljedeća djela:
- *spolni odnošaj s djetetom (članak 192.)*
- *zadovoljenje pohote pred djetetom ili maloljetnom osobom (članak 194.)*
- *iskorištavanja djece ili maloljetnih osoba za pornografiju (članak 196.),*

- *upoznavanje djece s pornografijom (članak 197.)*
- *dječja pornografija na računalnom sustavu ili mreži (članak 197.a).*

Druga kaznena djela koja se mogu počiniti i prema punoljetnim i maloljetnim osobama su: silovanje (članak 188.), spolni odnošaj s nemoćnom osobom (članak 189.), prisila na spolni odnošaj (članak 190.), spolni odnošaj zlouporabom položaja (članak 191.), bludne radnje (članak 193.), podvođenje (članak 195.) i rodoskrvuće (članak 198.).

Republika Hrvatska je potpisnica nekih od glavnih Konvencija Vijeća Europe koje usmjerenih protiv seksualnog nasilja nad djecom kao što su: Konvencija o kibernetičkom kriminalu, Konvencija o suzbijanju trgovanja ljudima, Konvencije o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja i seksualnog zlostavljanja od kojih samo Konvencija o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja i seksualnog nasilja još nije ratificirana, što i predstavlja jedan od temeljnih ciljeva ove Kampanje.

Statistički podaci za Hrvatsku

Ukupan broj kaznenih djela protiv spolne slobode i ćudoređa počinjenih na štetu djece i maloljetnika/ca u razdoblju od 2005. do 2010. godine

GODINA	Broj prijavljenih seksualnih delikata na štetu djece	Broj prijavljenih seksualnih delikata na štetu maloljetnika/ca
2005	212	193
2006	237	196
2007	178	268
2008	203	234
2009	223	195
2010	134	221

- U razdoblju od 2005. do 2010.g. od ukupnog broja spolnih delikata počinjenih na štetu djece, u najvećem broju su počinjena kaznena djela :
 - bludne radnje 35,4%
 - zadovoljenje pohote pred djetetom ili maloljetnom osobom: 24,1%,
 - spolnog odnošaja s djetetom: 16,7%,
 - upoznavanja djece s pornografijom: 10,4%,
 - dječje pornografije na računalnom sustavu ili mreži: 7,6%,
 - iskorištavanja djeteta ili maloljetne osobe za pornografiju: 3,7%
 - rodoskvrnuće: 1,5%.

dok je na štetu maloljetnih osoba zabilježeno najviše sljedećih kaznenih djela:

- bludnih radnji: 34,5%,
- silovanja: 12,5%,
- zadovoljenja pohote pred djetetom ili maloljetnom osobom: 14,6%,
- dječje pornografije na računalnom sustavu ili mreži :6,5%,
- iskorištavanja djeteta ili maloljetne osobe za pornografiju: 6,1%,
- rodoskvrnuće: 1,3%.

NOSITELJI I SURADNICI U PROVEDBI KAMPANJE

□ Nacionalna razina

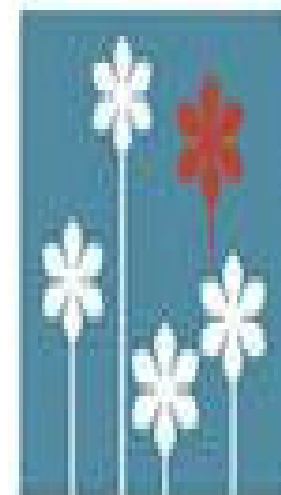
- Uz Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, koji je koordinator aktivnosti Kampanje na nacionalnoj razini, nositelji provedbe Kampanje na nacionalnoj razini su: Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa i Ured za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske.

❑ **Lokalna razina (Brodsko-posavska županija)**

- Obiteljski centar Požega
- PU Brodsko-posavska
- Centar za socijalnu skrb Slavonski Brod
- Centar za socijalnu skrb Nova Gradiška

Vizualni identitet Kampanje

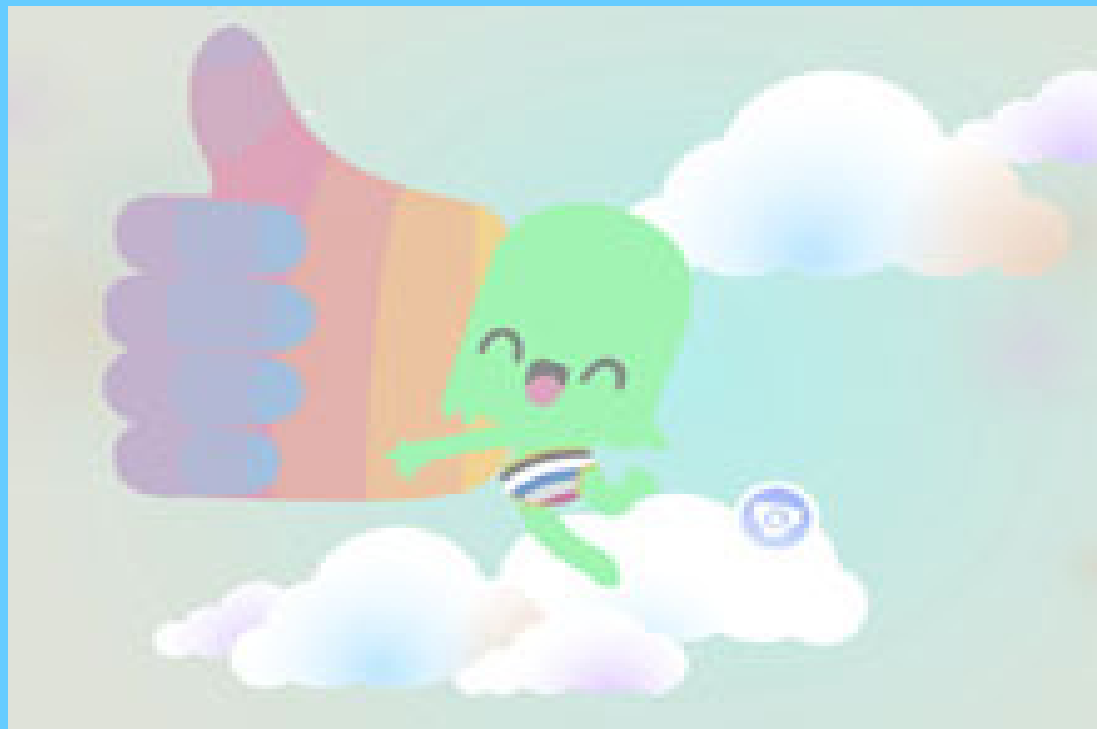
- Logo Kampanje Vijeća Europe za zaustavljanje seksualnog nasilja nad djecom jest „JEDNO od PET“, obzirom da dostupni podatci govore kako je 1 od 5 djece u Europi žrtva neke vrste seksualnog nasilja.

one in five
un sur cinq

Campagne contre la violence
sexuelle à l'égard des enfants

- Vizualni identitet Kampanje čini lik Kika i ruke.

Glavne poruke

- **JEDNO od PETero djece žrtva je seksualnog nasilja. To dijete treba pomoć. VI možete biti osoba koja će mu pomoći.**
- **JEDNO od PETero djece žrtva je seksualnog nasilja. To dijete je slomljeno pod teretom zastrašujuće tajne. VI možete biti osoba koja će ga poslušati i pomoći mu.**
- **JEDNO od PETero djece žrtva je seksualnog nasilja. Ta djeca su izgubljena. VI možete biti osoba koja će im pokazati pravi smjer.**

Smjernice za roditelje

- ❖ **Pravilo donjeg rublja**
- ❖ **Tvoje tijelo je tvoje vlastito**
- ❖ **Dobar dodir - loš dodir**
- ❖ **Dobre tajne - loše tajne**

Aktivnosti na području PU Brodsko-posavske (provedene/planirane)

- Sastanci i upoznavanje s partnerima i Kampanjom
- Tiskovne konferencija Obiteljskog centra u Požegi (ožujak 2011.)
- Sudjelovanje u medijima (kontinuirano 2011.)
- Predavanja u OŠ na području županije i vrtićima (djeca i roditelji od 1-4. razreda-rujan,listopad,studeni 2011.)
- Podjela materija OŠ i vrtići
- Edukacija policijskih službenika
- Tribina/okrugli stol-Obiteljski centar u Požegi
- Info kućica na Trgu Ivane Brlić Mažuranić

Materijali

**RAZGOVARAJTE SA
SVOJOM DJECOM I BUDITE
SIGURNI DA ONA
RAZGOVARAJU S VAMA.**

Pravilo donjeg rublja

Pravilo donjeg rublja su jednostavne smjernice koje roditeljni pomagači da djeci objasne gdje ih drugi ne smiju dodirivati, kako se u takvu slučaju osjećati i gdje osjetiti pomoć.

Kako glasi Pravilo donjeg rublja? Jednostavno: druge osobe ne smiju dirati dijete po donjeložnim dijelovima tijela koji su obično skriveni donjim rubljem, niti osu smije dirati druge u tim područjima.

Pravilo također osnažuje dječicu da njihovo tijelo pripada njima, da osjete dobre i loše tajne te dobiti i loši dodiri.

Dobar dodir - loš dodir

Djeca ne razlikuju uvijek dopušteno od nedopuštenih dodira.

Reče dječicu da nije u redu ako ih netko stisne ili dodirne u području intimnih dijelova tijela ili trnu od njih da stide ili dodirne druge u tim područjima. Pravilo donjeg rublja pomaže im prepoznati očišćenje, jako pametno granicu donjeg rublja. Ono također pomaže roditeljima započeti razgovor s dječicom. Ako dječicu nisu sigurni je li osjećanje druge osobe prihvatljivo, savjetite se da znaju zatražiti pomoć od odrasle osobe u koju imaju povjerenje. Roditelji mogu pojasniti da neke odrasle osobe (kao što su učiteljice) moraju dotaknuti dječicu, no dječicu treba osjetiti da imaju "Ne" ako se osjećaju nelagodno.

**AKO SE ZBOG
DODIRA OSJEĆAŠ LOŠE,
ONDA ON NIJE DOBAR.**

**DOBRE TAJNE VAŠ ČINE
SRETNIMA, LOŠE NE.**

Dobre tajne - loše tajne

Tajnovitost je glavna taktika seksualnih zlostavljača.

Zbog toga je važno znati razliku između dobrih i loših tajni i svirati osjećaje povjerenja. Svaka tajna zbog koje se djeca osjećaju tjeskobno, nezgodno, uplašeno ili užasno nije dobra i ne smije se čuvati - nju treba reći odrasloj osobi koja može vjerovati (roditelju, učitelju, policajcu, liječniku). Primjer dobre tajne je prošlogodišnja rođendana iznenadnja, a loše tajne one koje ih čine tuznima i nesigurnima. Roditelji trebaju osjetiti dječicu da im govore loše tajne.

Nekoliko primjera iz prakse:

1. Komunikacija otkon čista

- Pero** Sent at 21:44 on Wednesday
Bok, ja sam Pero. Imam 16 godina i dobio sam ovaj broj od frenda Tome. Hoćeš se dopisati?...
- me** Sent at 21:52 on Wednesday
Baš dobro, kaj sad dešal? Mari su stariji var, pa vidim ja Peto, g-mali
- Pero** Sent at 21:53 on Thursday
Vidi sam ti sliku koju si mi poslala, baš mi se sviđa. Super si kapala. Kaj je to s mom?
- Pero** Sent at 20:15 on Friday
Imaj koju sliku u badiću, tak da vidim jel tak zgodna cura ima i lijepe tjele. I ja bum tebi poslat svoju ak hoćeš...
- Pero** Sent at 20:19 on Friday
Pa, dobi sam sliku, kak si komad. Si dobila moju. Kak ti se sviđa?
- Pero** Sent at 13:46 on Monday
Oj, imaj koju u tangama, da j pošalj i molim te, imaj tak lijepu gusa.
- Pero** Sent at 13:51 on Monday
Oj, dobi sam sliku, imaj imaj koju u toplima!

2. SMS-ovrka na mobilni štrep (kol se nađe u cenzuru na TV programu)

- WENAR** Sent at 12:56 on Monday
Bok ja sam Lara i imam 15 godina kao i ti, ako bi se dopisala. Kaj radiš, u koju školu ideš, gdje živiš, kaj slušaš.
- WENAR** Sent at 16:56 on Monday
Malo je bad, stariji mi braju, samo učenja, i baš ih briga za bilo kaj. Na kuće ma.
- WENAR** Sent at 10:12 on Monday
Kaj, i tebe, svi su stariji isti
- WENAR** Sent at 10:56 on Monday
Imaj kakvu fotografiju da mi pošalješ.
- WENAR** Sent at 10:02 on Monday
Tis, a neku malu kudu, ako ja du tebi prva poslati, kak ti se sviđa, to je s mora.
- WENAR** Sent at 17:16 on Monday
Slike su ti super, kak si komad. Daj još neku, onak malo slobodniju.
- WENAR** Sent at 10:32 on Monday
Vau, imaj badić, di si ga kupila?
- WENAR** Sent at 13:17 on Monday
[Par poruka kasnije]
WENAR
Imaj jednu bez gornjeg dijela. Ak nemaš kosa reci, pošaljem ti ton.
- WENAR** Sent at 16:22 on Monday
Zakaj nekad, gde, baš jer ću s ove do sada staviti na Internet, pa nek očni ovaj gleda.

Sve ovo se događa među nama i kaznjivo je!

Ako se događa tebi, neć nekome komu vjerovat

bak, dječa, norim im bratu, sestri, var, nek u prij, upaku, razrednici/razredniku, pedagogu, liječniku, orijentalu, suradu.

Postoje i stručnjaci koji ti mogu pomoći (travaterici, socijalni radnici, psihoterapeuti, liječnici, školici psiholozi, policija), a postoje i nezakonite koje gdje možeš potražiti pomoć: Hrabri telefon, Plati telefon...

Možda otkrivaš osidli na broj 190, ovome kontakt policiju, dođi osobno u svoju policijsku postaju ili na Internetu na stranici Policijska uprava zagrebačka postaviti pitanje na koje ćeš uvijek dobiti odgovor.

Što će učiniti policija i tko?

1. Što bion i svojim roditeljima u policiji će razgovarati stručne osobe;
2. Razgovor je na sigurnom mjestu - kod tebe doma, u policiji, u posebno osmišljenom prostoru za razgovor s mladim osobama, ili na drugom odgovarajućem mjestu;
3. Policija obavlja razgovor kako bi doznala što više o događaju i osobi koja se prema tebi neprijateljno osnađuje;
4. Ako policija utvrdi da te na tvoju štetu osnađuje kažnjivo radije prijavit će policiju, kako se uvodiš ne bi ako osnađuje;
5. Policija će učiniti sve kako bi te zaštitila od daljnjeg uznemiravanja i stresa/panike. Omogućit će i organizirati pomoć zaštitene ustanove, obiteljskog...

Što je sve kaznjivo? (kazneno djelo):

- uzoravanje djece s pornografski kad se djetetu orodila, darila, oruđu slika, sudionici ili drugi određeni pornografski sadržaji;
- dječja pornografija na računskom sustavu ili mreži kad se pomoću računskog sustava ili mreže protvodi, mađi, distribuiraju, prihvataju za sebe ili drugoga, ili postjeđuje pornografije sadržaja koji prikazuje djecu ili maloljetnika u seksualnom eksplicitnom ponašanju ili koji se fokusiraju na njihove spolne organe, odnosno ako se navedeni sadržaji putem računskog sustava ili mreže učine dostupnim djetetu;
- iskorištavanje djece ili maloljetnih osoba za pornografiju kad se djeca ili maloljetnu osobu omini za izradu fotografija, audiovizualnog materijala ili drugih sredstava pornografskog sadržaja, kada se takav materijal postjeđuje, uvodi, prodaje, razpakiva, orizazuje;
- zadovoljavanje pohode pred djetetom ili maloljetnom osobom kad se pred djetetom ili maloljetnom osobom vrši radnja namijenjena zadovoljavanju vlastite ili tuđe pohode, kad se djeca navode da vrši tuđve radnje;
- bludne radnje: dodirivanje, milovanje ili istezanje djetetovih tijela, s što može izazvati ošteđje naličje;
- spolni odnosaj zloporabom položaja kad razmenik, odgovoraj, roditelj, posrijatelj, suradnik, otku, mlađala ili drugu osobu, iskorištavaju svoj položaj ili odnos prema maloljetnoj osobi koja je u ovisnosti, završi s njom bilo kakav spolni odnosaj ili s njom izjednačenu spolnu radnju;
- spolni odnosaj s djetetom ili s njim izjednačenu spolnu radnju s djetetom;
- slovanje oritela na bilo kakav spolni odnosaj ili s njim izjednačenu spolnu radnju uzorabom sile ili...

- pohodeanje: pohodeanje djeteta, ili maloljetne osobe za zrućenje seksualnih usluga;
- roditeljska: kad se s roditeljom do krivi u razvidi kad ili s bratom ili sestrom brat ili kakav spolni odnosaj ili s njim izjednačenu spolnu radnju;

Za spolni odnosaj s djetetom osidit će se može kazni kaznom zatvora do 40 godina.

Kako TO možeš spriječiti:

- nikada NE treba davati osobne podatke na Internetu (facebook, chat, blogovi i dr.);
- nikada NE treba davati svoju fotografiju, čak ni prijateljima, osim roditeljima. NE šalješ fotografije sebe ili drugih osoba bez odjete ili u donjem rublju na Internet, niti ih šalješ drugima;
- nikada NE odlaži s on-line prijateljima na sastanke bez prazne roditelja ili odrasle osobe. NE odgovoraj na neoznačene ili oritelske ovrake, već o tome razgovaraj roditeljima;
- NE orizuj od neoznačenih osoba darove, bonove za mobilni i dr.;
- NE zaboravi tvoj se virtualni oritatelj može i lažno sredstvovati;

Ako znaš za nekoga kome se događaju ovakve stvari, reci svojim roditeljima ili nekaj drugaj odrasloj osobi od ovisnena odmah, šim orije.

Što roditelji mogu i moraju učiniti:

- naučite djecu što su "dobri", a što "lođi" dodir;
- objasnite im da njihovo tijelo orizadu samo njima te da ih nitko ne može dodirivati bez njihove dozvole;

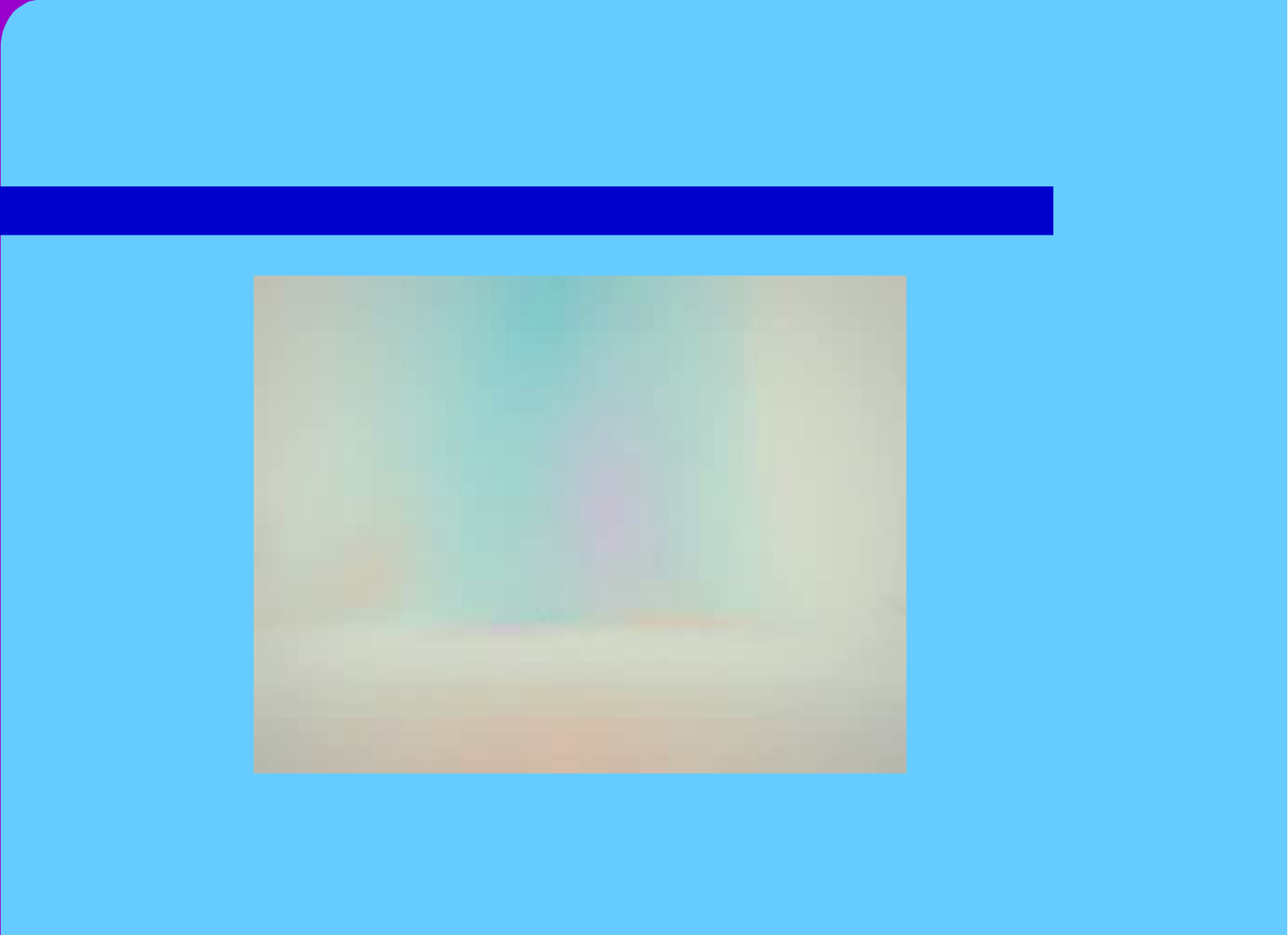
- nećte im da imaju orivo oobiti orizadu ili dodir; čak i od osobe koju volite;
- naučite ih reći odmah i javiti "Ne" nedopustivu slovanom pohodeaj;
- imajte poštenja u svojoj djeci i poiskajte što vam šale reći;
- upozorite se s mogućnošću Interneta kako bi ih mogli upozoriti na opasnost na Internetu;
- upozorite oritelske svoje djeca kako u stvarnom tako i u virtualnom svijetu;
- naučite svoje djecu da ne odgovara na neprijateljne poruke i razgovarajte s njima o sadržaju tih ovraka;
- kontaktirajte policiju ako je poruka neprijateljav ili prijeteć sadržaja jer je riječ o kaznjivoj radnji koja se oo zakon mora orizivati policiji;
- naučite odmah, reći se o vašem djetetu.

Obiteljski centar grada zagreba

Dodital
Preobraženska 41V ili Ulica grada Chicago 12
u Zagrebu
Nizozemski
+385 1 4377 194
Pšilni
ocg@ogc.hr

www.ocg.hr
radio vrtine: 000-čet 0-40 sat, set 0-16 sat
Šest usluga i svi programi su besplatni!

Hvala na pažnji !!